

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetések első díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

—: **Megjelenik minden szombaton.** —:

Főszerkesztő:

PÁL GÁBOR

Szerkesztő:

KÁDÁR FERENC

Felolvasó szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF

A lapba számtal közlemények

és cserépeldények a szerkesztő címére (Csikszereda, Apafy-u. 3.) az előfizetési díjak pedig Dr. Gál József ügyvéd címére küldendők

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyilttér sora 20 fillér.

Döntsön a fegyver!

Ebben a pillanatban még csak ezt: az általánosnak vehető jelszót írhatjuk címül, pedig valószínű, mire e sorok az olvasó kezébe kerülnek: dörögnek az ágyuk lenn abban a liliputi országban, mely a hét hónap óta tartó balkáni forrongásban a legtöbb üszköt dobálta a nagy Európa főenyre épült békepalotájába. A sok gúnyval tetetett Nikita nem lakott jól az éfélelén. Sokkal keményebb galuska kell neki. A mi részünkről pláne épenességgel nem elégelte meg a hosszú idő óta gyártott papirgaluskákat. Fűtől a európai hatalmakra, londoni nagyköveti határozatokra s más egyéb diplomáciai intelmekre. Szkutarira szüksége volt. Szkutarit elfoglalt. Hogy aztán Essad basa becsületes uton tárt-e ki a kapukat előtte, vagy kalandor árulás köpenye alatt vonultak be a szerb katonák a kritikus fészekbe, ezzel se ő törődik, csak mi, akik távol állnak és úgy szemlélik az egyre szövevényesebbé váló események szálait. Annyi tény: ezt a kudarcot, amelyet a sok huzavona során diplomáciai szenvedett, hadseregünknek kell helyrehozni.

Báró Giesl altábornagy, ceteinjei meghatalmazott miniszterünk csütörtökön átnyújtotta a monarchia ultimátumát. Ausztria-Magyarország egészen biztosan a fegyverekre bizza a Montenegroval való konfliktus elintézését és már megette a szükséges katonai előkészületeket. A helyzet a legkritikusabb és minden pillanatban várható az összecsapás híre. Olaszország valószínűleg szintén részt fog venni katonai akcióknak, részben fellétkenysegből, részben, mert Albánia déli részén épp úgy érdekelve van, mint mi északon. Németország min-

denben támogatja a monarchiát, abban az esetben is, ha önállóan lépne föl. És a külföldi magatartásán fordul meg most már a kérdés további fejlődése. Bármint mondjanak is most már a különféle vélemények — a latszat szerint nem kerülhetjük ki az összeütközést.

A Monarchia katonai presztizsétől várják nemcsak a közgazdasági viszonyok és különösen a magyar hitel külföldi megszilárdulását, de a nemzetiségi hibortok elcsitulását is. Ha céltalan és érdemtelen hadjáratnak nevezné is valaki e háborút, mert a diplomáciai ostobaság szülte, s praktikus célja igazában még győzelem után se lesz, meentsége van a kényszerűséggel. Mert hát hogyan lehet megokolni ezt a küszöbön talán már is túllépett háborút?

Egy olasz képviselő éppen most ir annak jelentőségéről, ha az albán partvidék San Giovanni di Meduától Prevezaig a balkán államoké lenne. Ez esetben Valona megerősítésével s a korfui kikötőben megfelelő illoitabázissal Ausztria-Magyarország könnyen be lenne zárható az Adriába. A lüggetlen Albania Ausztria-Magyarország és Olaszország szabad mozgását biztosítja az Adrián. Szkutaria meghagyása montenegrói kézben logikusan maga után vonja Szerbia megmaradását Durazzóban, Görögország megfészkeletét Del-Albániában. — Holott sem Ausztria-Magyarország, sem Olaszország nem tűrheti, hogy idegen katonai hatalom fészkelje meg magát az albán partokon. Hazug ámitás, hogy Albánia nekünk hekuba, s hogy Szkutarihoz semmi közünk.

Nem hadidicsőségre vágyakozunk, s nem hódításokra indulunk, a mikor Szkutari felszabadításáért mozgósítunk, hanem valójában létkérdésről van szó reánk nézve. — A szláv erők veszedelmes megnövekedése a Balkánon egy-nyaga is óvatosságra, készenlétre s erőkoncen-

trációra int bennünket. Megalázkodásunk, gyávaságunk ezt a szláv erőt a vakmerőség fokozná s vagy kénytelenek lennénk a jövőben minden kihívást, sérelmet és érdekkárosítást hasonló meghunyászkodással tűrni, vagy később súlyosabb viszonyok közt mégis csak a fegyverre appellálnunk.

Olyan ultima ratio tehát a háboru, mely elől kitérni nem lehet.

S annál veszedelmesebbnek ígérkezik, mert egy régi mondás szerint:

Montenegrót csak úgy lehet legyőzni, ha minden talpalatnyi helyet katonaság száll meg és az utolsó montenegróit is kiirtja. Sajnos e mondas még ma is fedi a valóságot, háboruskodni a parányi Montenegró ellen nem gycmekjáték.

Arra pedig el lehetünk készülvé, hogy katonáink — egy pár dandár már utban Cattaro felé — utközben szerb katonákkal is találkoznak.

Szerbia segíteni fogja Montenegrót. Élelmi és hadiszerkeket már küldött s kitudja orosz beavatkozás hová sodorhatja a megindult lavinát.

Jóslatokba azonban ne avatkozzunk. Két huszonnégy óra alatt bizonyval sok mindennel tisztában leszünk.

Kitört a háboru!

Még egy huszonnégy órára se volt szükség, a vezércekkünk jelzette fordulat beállt. Már pénteken este felé megkaptuk a hírt: a monarchia ceteinjei követünket visszahívta, a háborut Montenegrónak megüzente.

Ujabb fordulat.

Lapzartakor olvassuk Az Estből: a pénteki reünio három napi haladékat adott Montenegró-

A „CSIKI HIRLAP“ TÁRGÁJA.

LE A KALAPPAL.

Le a kalappal honfitársaim,
Le a kalappal most előtettek,
Ti félreértett drága martyrok!
Elő a legzengőbb kobozzal,
Elő a legszebb éneket!
Virágot, nyíló hóvirágot
A vérbe azott, fáradt kancsukára,
S amért oly hűen korbácsoltatok,
Babért ti nektek ártatlan kozákok,
Babért a zsarnok büszke homlokára!
Ha nem volnék talpig férfiember,
Istenemre,
Megsókolnám csontos kezetek,
Azt, amely ez elfajult nemzethöl,
Kifacsarja a könyveszeppet.
Óh, e könyvek, amikor lehullnak,
Hogy kitárja kebelét a föld,
Föld, amelyet annyit öntözének
Jobb időkben, ... régen, ... ezeltől!
Rajta hat a csipős kancsukával,
Hogy patakba folyjon az a vér,
Hadd dagadjon némes áradattá,
Tikkadt földnek a szomjúsága,
Igy terem csak rajt virág s babér!
Igy zöldül ki köny és vérözönre
A határon a magyar vetés,
Hanem aztán zöld lesz, viruló zöld,
Amilyen még nem volt itt e földön,
S a világon is csak oly kevés! ...
Azért hát száz szó egy beszéd:
Le a kalappal honfitársaim,
Le a kalappal most előtettek,
Ti félreértett, drága martyrok!
Elő a legzengőbb kobozzal,
Elő a legszebb éneket! ...

Portik Andor.

A malacok.

Bizony s zajos a városi élet. Leszedi az arc piros rózsáit, megviseli a test idegeit és olyan fáradtá, kimerültté teszi a hevesen életbe induló ifjut. A tavaszi napsugár megjelenése ezert engem is, mint a többiket, kikhez hasonló vagyok, ábrándozóvá tesz. A keletről jövő szello, a messi láthatatlan hegyek tündéri világa, a székely havasok völgyei csendes, zavartalanul magyar falvaink melegsége, dallomossága álonba ringat és szeliden, visszautasíthatatlanul hívogat remény az életre. Az első tavaszi felhőtől, a repülő madártól, mely arra viszi utját, már megzenem, hogy miyek, miyek... Miyek megtépet szárnyakkal, lebilincsel akarattal, új életet szerezni, az arcokra rózsát keresni, a szívbe a lélekbe üdéséget, a testbe ruganyosságot.

Prózaiesabban mondva, így történt meg, hogy nem egyszer kellett az én havasi falumban, Gyergyóremetére szállingóznom a nyári meleg beálltával — egészségi szempontból is. Öregeim, valamint az atyafiak nem kis megilletődéssel fogadtak engem, a sápadt, erőtlén fiut, ki bizony nagyon reászorult a leve-résre nem kevésbé a ráctímös helyett úgy tévedésből a tej minőségének élvezetére, s nem is azért, mintha talán a doktor azt írta volna: enni, enni, enni és örökké heverni, hanem mert atyámfiai szerint: egy szónak is száz a vége, „Haja-e kómám, kiedes elrugá ahajt a palkót, a város arányában.” Így lett a városi zajos életből Gyergyóremetén remetei élet. Este feküdtem a tyukokkal (lám már kezdek közeledni a malacokhoz), reggel megvártam, hogy vajjon nappal lesz-e vagy éljszaka, s csak mikor láttam, hogy nem akar sötétetni, akkor keltem fel. Ettem (most még közelebb vagyok a malacokhoz), aztán pokrocut terítve az udvar pázsitjára, felnéztem az égre: a nap remekelt; bele néztem a naptárba, ott piros betűvel tündökölt: Szent Heverdel. Én mint az irás hívója, nem ellenkeztem mondván: „Heverd el, heverd el!”

Óh, mi fenséges volt hassal az égnek, s nem nézni máshova sehova. Fenn csicseregtek a fecskék, szálltak a golyák s az én gondolataimnak is oly hosszú lábaik lettek, mint amazoknak. Kétségtelenül hevültem, különösen ha a nap a szükségesnél hevesebben süttött. Ó hevített engem, én pedig őt. Nem lehet tehát csodalakozni azon, hogy ilyen körülmények között a muszával fársalogtam. Mit is csináltam volna egyebet? Az, hogy a bornyok az istáióba enni kértek, s minduntalan bou, bou bögtek, óh, az annyira prózai volt, hogy fel se tűnt. Hanem hogy az a két szemtelen malac annyira bizalmaskodott, hogy még akkor sem kimélt meg, mikor a muszával fársalogtam és orrával már-már az én orromt kezdte költőiesen érinteni szavának érvényt szerezni akarván az árpa szemek irányában, ez már hallatlan volt. És itt kezdődik az összefüggés az én nyaralásom s a malcok között. Mert az éféle dolgokat nem tűrhettem, s mikor az állapotok kezdtek elmérgesedni, felugrottam! Vettem egy fenyőácsapot, s ahajt úgy hozzá vágtam a malacokhoz, hogy azok alszócig meg sem álltak. És lefeküdtem, mintha mi sem történt volna. A suj egye meg őket, gondoltam magamban. Bánom is én, akármilyen lesz velük.

De később mégis, mégis kezdtem gondolkozni a dolog állása lelett, s ahogy kezdtem gondolkozni, s mire talpraálltam, már meggondoltam a dolgot. Elővettem az ostort s hajdonfőn, lábiban neki a lalónak. Amennyi gyermek, mind csalatorba állítottam s megindult a hadjárat. Hol vannak a malacok? Te méz Babóka, te a Tolvajos felé, te Felszegbe, te meg az Alszegbe. Jöttek is nemsokára a lesújtó jelentések, hogy bizony nincsenek sehol!

Tyuh az ámenit, ez már baj! Megvakartam fejemet s aztán indultam a falu közi, azaz műnyelven: a piacra. Itt kövér főnekék, kik uborkát meg tojásos perccet árultak, bántultak réám, s rikácsolól hangon érdeklődtek a hajdonfejűség és az ostor szükségessége felől. Jé, ha a malacok elveszték, szörnyűlődtek. — Épen az előbb láték chejt két küsed sűdőt, szolt

nak, amely Szerbia húzódására hajlandók mutatkozik területi kárpótlás mellett a monarchia akaratát követni. Ez szerint még lékes kimenetele is lehet a hétfői újabb reunion e bonyodalomnak.

HETI KIS TÜKÖR.

A háborus riadalmak közt igen alászáll a belpolitikai hőmörög hiánya. Most már igazán alig érdekel bennünket: mit terveztek és terveznek a május 5-iki ülésre. Hatna nem is lesz május 5-iki ülés.

A pántok magatartása se nagyon izgat. Veszedelem idején félnek a macskáik is, nemcsak az egerek. Az új tervezetetről majd később. Egyet-mást azonban idejegyűzünk e hétről is.

A kormány 1916-ban kiállítását akar rendezni. Ebben nem az a legerdekesebb, hogy a Lukács-kormány még akkor is élni akar. Azért komikus ilyesméről beszélni, mert — mint egyik lap írja — sem iparunk, sem kereskedelmünk, sem földgazdaságunk, sem kulturális berendezkedésünk nincs olyan állapotban, hogy szegyenkezés nélkül kitéhesük a kirakatra. A kormányok rövidlátása és tehetetlensége tette, hogy Magyarország alatt még mindig csak Budapestet kell érteni, civilizációnknak ezt a ríkító kirakatát, a mely mögött egy üres üzlet szomorkodik.

De hiszen mi a kiállításról akartunk beszélni, és ha nagyon megrájkuk a dolgot, rájövünk, hogy volna itt mivel telerakni a termekeket. A politikai erőszakosságok és bűnök, a gazdasági visszaélések, a szövetkezeti uszorakodások diszpeldányai, a házbéruzóra, a hazbójokra, az élelmiszerhamisítás, a parlamentárismus, a kórházügy, a vidék uttalansága, a vasutvonal szegénysége és a meglévő vonalak vaggon-hiánya, a talpiapanama, a só-idill, a közigazgatás gyönyörű virágoskertje, a kivándorlás ügye, a vidéki városok csatornázása, az analibeták percentje, erkölcsi súlyunk kifelé és a monarchia keretén belül: mindez klasszikusan kiállítani való.

A kormány törvényjavaslatot terjeszt a választások tisztaságáról. Ezt így kommentálják:

Az erkölcsatlenség tombolásának teteje, hogy ez

lelkendezve a vackoros — Ugy-e néni, az egyik kisebb volt, mint a másik? — Igen, igen lelkem, a volt, az Alszeg felé mentek, úgy látam. — Tehát előre nyomulás az Alszeg felé! A községházánál meg is láttam ökömeket, amint józúen harapták a jegyzőék előtt való fűvet. Oda se halgattam a sok kérdészködsre, hanem ovatosan megkerülve őket, alaposan rájuk huztam az ostorral, kisérven annak csatogását mellő szavakkal. Megiramodtak. S megis feltűnt nekem, hogy alakom láttára nyugodtan viselkednek: nem sokat csinálnak belőlem. Minden ostorütésre egyet szaladtak, de az igazat megvallva, csak akkor, mint az egér farka. Valahogy eljutottunk a piacig, hol a kofának nagy háp-háppal fogadtak. Közös örömváltót azonban nemsokára a kétségbeesés hangja váltotta fel. Ugyanis míg én kézzel-lábbal ügykeztem a malacokat haza hajszolni, addig azok mind csak a Balázs Bécsi Pista kapuján ohajtottak volna bejünni. Mig így foly a harc közöttünk, úgy Rezes Józsa kocsija nem kis sebességgel. A különböző áramlatoknak aztán az lett a vége, hogy a kocsi keresztül ment a kisebbik nyakán. Ez igaz volt. De az is igaz volt, hogy én úgy otthagytam a malacokat, mint Szent Pál az oláhokat, s úgy elhallgattam, mint egér a jukában. Kivált mikor a kíváncsiak hangjából kivettem, hogy a malacok nem a mieink, hanem a Balázs Bécsi Pistáé.

Ilyen következményei voltak az én heveréseimnek. Nem is beszélem el a későbbi jeleneteket, mikben részem volt, csak röviden azt, miként kerültek vissza ismét ölnök robinsoni lakói. Hát vasárnap szentmise után szokás szerint kiállott a polgár a dombra a templom udvarán s miután a szentesített törvényeket kihirdette, ekként szólt folytatónak:

„Mindenkinek tudtára adatik továbbá, hogy Ferenc Józsa a király Gyergyó tartományának Remete községé Alszegbe a Csorján Balázs a János bocsúltes életében két súldmalac találtatott, miért is azt igazi tulajdonosa minden hiányok nélkül átvetheti, megjegyvezze, hogy Csorján Balázs a Jánoséknak megfizetni tartozik mindama járulékokat, melyekbe a malacok tartása négy nap alatt került vala, mert nem is kívánhatja senki, hogy az ő jószágát más akárki ingyenbe tartogassa s ib.”

Igy kerültek meg a malacok és ez az eset tanított meg engem arra, hogyan kell azokat őrizni. Szóval megszerztem a disznópásztori oklevelet, amit bizonyít az is, hogy az idén, húszkéségemre legyen mondva, minden rendben volt.

Portik Andor.

a kormány törvényjavaslatot akar benyújtani a választások tisztaságának biztosítására. Ha a szeszgyár, amely moslékját a folyóba vezeti, törvényt sürgetne a folyóvíz tisztaságának oltalmára; ha a montecarlói járásként, mely hatvan százezer osztaletot nyújt részvényeseinek a gyöngye embri jellemek megjelöléséből, iskolát sürgetne az emberi karakter megszüldardítása érdekében; ha a békák, melyek zöld penészszönyeggel takaróznak a vízben, mikor már piszkosra zavartak, büntető szanciót követelnének a vizek berondítói ellen és ha a gyilkosok és rablók, akik az isteni és emberi törvények leírásából élnek, bírói sürgetnének az isteni és emberi törvények megbecs-telenítói ellen: — az se lehetne sokkal undorítóbb, mint amikor ez a kormány akar törvényjavaslatot benyújtani a választások tisztaságának védelmére.

Egyéb tükör-darabok:
Új állama lakulása. Szerbia és Montenegro között államjogi közösség készül, kettős államküzös hadsereggel és közös pénzügyi igazgatással, a melynek külügyét közös birodalmi miniszter intézze, de a belső igazgatás marad a régi, a két uralkodóval éln. Ezek a tárgyalások állítólag már közel vannak befejezésükhöz.

Essza a d p a s a á r u l á s a. Teljes bizonyossággal megállapították már, hogy Szkutari nem harcban csett el, annál kevésbé, mert még három hétre való eleség és löszér volt a városban s a csapatok szelleme sem romlott meg. Szkutari az Esszad basával folytatott tárgyalások következtében került a montenegróiak kezére. Esszad tábornokról egyre sürűben és egyre határozottabban közlik, hogy Miklós királlyal paktumot kötött, amelynek értelmében a szkutari helyőrség abban részvev elvonul s Albania fejedelmévé vagy királyává kiáltja ki magát; viszont ő kotelezi magát arra, hogy Montenegro és Albania közt határu elismeri a Drina folyót, ami annyit jelent, hogy Szkutari terszeruen Montenegroknak jutott. Ennek a sajtáságos kapitulációnak megvan legalább az az egy jó oldala, hogy Szkutarit megkímélték a bizonyosra veti megszárlásoktól.

Délszláv tüntetések ellenünk. — Szkutari eleste óta az egész délvidek forrong, a tüntetések napirenden vannak és a figyelmes szemlélő itt már konstátálhatja a kibakát, amiket a diplomácia eikövetett. Esterő-estére megismétlődnék a tüntetések és a hatóság nem tesz semmit, sőt az ostrák burokrácia a lehető legnagyobb udvariasággal kezelve az ügyeket. Egyelőre. Hogy ez nem fog sokáig tartani, az nyilvánvaló, mert minden vonat katonákat hoz és visz tovább délre. Kívül-belül tehát most már gyönyörűen festünk.

† P. Tima Dénes

1847—1913.

A csiksomlyói Szt. Ferenc-rendi zárdának ismét gyászja van. Csak pár hete, hogy utolsó ujjára kísértük a jó öreg Both bácsit: sirja meg nem gyepesedett be, virág még nem fakadt rajta s már is újabb diadala van az enyé-szetnek: meghalt P. Tima Dénes ny. képezdei zenetanár, a zárdá másod házfőnöke.

A mindinkább gyérülő régi rendtagoknak egy tipikus alakja szállt vele sirba, kit szerzetesi egyszerűségéért, jó szívéért mindenki szeretett és becsült. Halála veszteség a szerzetre, melynek 46 évig volt odaadó, hűséges tagja, de veszteség az egyházi ének- és zeneköltés-zetre is, melyen három évtizednél tovább munkálkodott s maga is fejlesztett; nemes ambicióval s nem közönséges tehetséggel karolván azt fel. Még mint kis gyermek a kászoni erdő és ligetek dalosaitól tanulta meg a poézisnek, a vallásos irányu dalnak és zenének szeretetét s ezzel egész életén át igazi kedveléssel foglalkozott.

A középiskola felsőbb osztályait végezte niár, amidőn szive vágyl követve, Szent Ferenc rendjébe lépett. Milyen ideális, fonkolt gondolkozás! Mig sokan a különféle élvezeteket, szórakozásokat tűzik ki életcéllul, addig ő a sok lemondást, nagy, komoly munkát kívánó szerzetesi pályát választja.

Pappá szentelése után nemsokára, 1874-ben a csiksomlyói r. kath. tanítóképző ének-zenetanárává nevezi ki az intézet főhatósága, ahol a tanító- és kántorképzés nehéz munkájával (csaknem) negyed századon át szolgált tudással

és lankadatlan buzgósággal. Tanarkodása éppen arra: az időre esik, amikor az intező körök a tanítóképzéssel még keveset törődtek s mikor a csiksomlyói képzéssel is az anyagi viszonyok miatt nem volt teljes tanári létszám. Ezért nagy munkát kellett P. Timának is végeznie. De ő a munkától sohasem félt, a csekély díjazás sem kedvetlenítette, hanem mindvégig nemes idealizmussal dolgozott, fáradozott az ifjuságért. Belevitte egész lelkét, szívét tárgyaiba s azon volt, hogy tanítványait szép hivatásukra minél jobban előkészítse. Negyed század alatt több száza meg az azon tanítók és kántorok száma, akik az ő irányítása és vezetése mellett képezték ki magukat, akik tőle tanulták meg az egyházi szer-tartások megbecsülését, a vallásos irányu énekek és zenének szeretetét. Ezért tanítványai ma is nagy elismeréssel és halával vannak iránta s hiszem, hogy emléket sokáig fogják megőrizni.

Mikor hosszú szolgálata után ezeltől 12 évvel a csiksomlyói tanítóképzőtől megvált, azután sem szűnt meg dolgozni. Nagy szeretettel buvárkodott a zárdá könyvtárában, abban minden értékes könyvet jól ismert.

Egy minden tekintetben becses munkának, P. Losteiner Leonárd Ferenc-rendi krónikás kéziratot latin krónikájának fordításával foglalkozott behatóan, melyet nagyrésztben el is végzett. A fordítás kéziratban van. Kisebb részletek nyomtatásban is jelenek meg a Szent Ferenc hírnökében. Losteiner s más latin források nyomán megírta a csiksomlyói esodátévo kegyeszobornak és pünköszi bucsúnak történetét, melyet ki is nyomtatott „A csiksomlyói Segítő Mária” c. füzetben.

Losteineren kívül különösen Kájoni Jánosnak, a Ferenc-rend kimagasló alakjának és későbbi tartományfőnöknek műveit tanulmányozta nagy szeretettel. A Kájoni-féle híres Csigi Cationálé régies, nehézkes stílusának simítását, sok helyen új versformába való áttételét Tima végezte. A dalok összhangosítását pedig Baka János. Ezzel teljesen el is készültek, mely tudomásom szerint egyházközségi jóváhagyást is nyert. Kinyomatása az anyagi körülmények miatt még nem történhetett meg.

Ha e munkái közben kifáradt és a fakult foliások olvasása nehezére vált szemének, pi-henni harmoniuma mellé ült s azzal szórakozott.

Közben buzgón végezte papi és szerzetesi kötelességeit. Szívesen predikált, gyóntatott s ha a szomszéd községek plebanosai kisegíteni hívták, örömmel ment s végzett, amit tudott. Foglalkozott a költéssel is. Különösen tréfas névnapj köszöntőket írt, de egy pár val-lásos költeménye is van, melyeket önmaga meg is zenésített.

Folytonos munka közt telt el az a 66 év, amellyel el a jó Isten megajándékozta. Csillagost. Felűnést soha nem keresett, hanem talán még a túlság is egyszerű, szerény maradt. Soha senkit meg nem bántott, senkinek kérését, ha az teljesíthető volt, vissza nem utasította, ha méltatlanságok érték, azt nemes önnemta-gadással viselte el.

Mikor a testét régóta emészlő kör az utóbbi időben ágyba döntötte, keresztény türelemmel viselte, szenvedéseit jól elkészült a nagy utra s örömmel várta az órat, melyen az Ur érteje jön.

S midőn e munkás élet befejeződött, fájó szívvel kísértük el a zárdá kriptájában levő pi-henő helyére s mondtunk neki Isten hozzá-dól a viszontlátás reményében. Kegyeletlenül virrasztani fog emléke felett!

Kovács Andris.

Hült tetemét az iskolák, — fogimnázium és képző — tisztelői és barátai részvevetele mellett tették le április hó 29-én a zárdá templom kriptájába. A keddi bucsu napjának annyiszor volt ő szónoka s most az ő zajtalan munkás élete volt tárgya annak a szívhez szóló beszédnek, melynek szomorun csengő igei mögött Kassai Lajos fogimnáziumi igazgató vonallalta el még egyszer az elhunyt rokonszívves egyé-niségét. A koporsó záras alatt a tanítóképző novendekei énekeltek.

Rövidke diskurzus.

„A somlyói főgimnázium áthelyezése körül” — en egyik lapársunk — nem tudjuk alapjában milyen okból — hosszú cikket közöl, amely voltaképp újra lenyomása a „Köznevelődés” 1899. évi 47-ik számában „Dixi” jelzéssel megjelent „satirikus, személyeskedő” cikknek — amint a végéhez csapott megjegyzés jellemzi.

A főgimnáziumnak Csikszeredába áttétele ellen foglal állást e közlemény megjelentetésén lefordva (e.) urat, aki az áthelyezés ügye mellett kivonni karddal harcolt annak idején.

(e.) urnak a Csiki Lapokban mégis igaza volt, veti oda az említett megjegyzés — mert a gimnázium mindenki meglepődésére mégis csak Szeredában van.”

Hát ez tény. Kétségbe vonni nem lehet. — Mert vannak olyan tények, amiket jól trenirozott rabulisztika se tud kiforgatni a sarkukból. A főgimnázium itt van. A városban van. Azonban — s a mi megjegyzésünk azért íródik — nem minden tényt hord magában értékelemet S ha értékelem vegyül valamely tény mivoltába, még nem következik, hogy az az értékelem pozitív irányú, emelő hatású. Ennyit a tény- és értéktudományból bizonytaln azzan tudnak. S hogy a kettő egy vagy külön ország, az se kell bizonyítani, remélem. Az igazság pedig roppant méretű értékelőgömb, amelyet súlyos karu mérlegen kell megfontolnunk, midőn egyik, vagy másik tényhez joggal odacsatoljuk.

(e.) és Dixi urak vitakoztak.

(e.) a behozatal mellett, Dixi ellene.

Nos — figyeltem! — mert a gimnázium ma csakugyan bent van, következik abból logikusan, hogy (e.) nek volt igaza? Dehogy következik, dehogy következik!!

Olyan tévedés van itt a következtetésben, ami lehet nem világos valaki előtt, de ebből persze nem lehet azt gondolni, hogy nem torog fenn. A gimnáziumnak Csikszeredában lételeből nem lehet következtetni elvégre se egyik se másik vitaközö javára. Ez az okoskodás úgy tűnteti fel a dolgot, mintha az intézetet a viták, mint házi okok helyezték volna át. Azok tehát okok, az áthelyezés okozat. Nos tudjuk: okozatból okra biztosan az igazság erejével következtetni nem lehet. Elemi szabálya ez a logikának!

Eltékinve tehát az igazságnak, mint értékelző fogalomnak roppant kényes voltából, amelyet egykönnyen nem lehet se jobbra, se balra dobálni, vegyük észre az okoskodásbeli hibát s ne gondoljunk újra határozatlan, hogy (e.) urnak volt igaza. Mert hátha másnak is jól esik egy kicsi abból az emberrektől agyon gyötört földi ritka jóból.

Abból, hogy Csikszeredá varos ma ott van, ahol van, következik-e vajjon, hogy azoknak van és volt igazuk, akik ide bevonszolták. Vajjon nem sokkal inkább azoknak ad ma a közvélemény igazat, akik azt akarták, ha akarták, hogy a régi szekhaza körül leföldjék ki a város?

Olyan tétel ez utóbbi, amit vall és tud és érez és lát minden ép érzékű ember, aki Somlyó leküszét ismeri és értékeli tudja.

Nem akarok a kérdés körül hiábavaló eszmekeringést futtatni — kimúlt lóra vasat verni, ahogy a közönséges mondást udemlével tréfásan emlegetik.

Azonban vigyázzunk, nehogy a gimnázium áthelyezésével is így járjunk!

Manapság, amikor az iskolákat berkes helyre, jó vizű és tiszta, fás-levegőjű környékre építik, ahol csak lehet, félünk tőle, még mi is meghánjuk, hogy elbolygattuk a muzsákat arról a szép, páratlanul szép és nekivaló helyről, amelyet Kassai Lajos verse oly festői módon sirat el: „*Ott a Somlyók zöld lombsátoirának dalos herkeiben, rajtva gondosan...*”

Igen is: Csiksomlyó volna a helye nem csak a gimnáziumnak, de Csikszeredának is. Ez volt ma az igazság! S ha nincs így, mondjunk me culpat. — vagy bünhődjünk mások bűnéért, de ne vessünk követ azokra, akik ezt és így akarták.

Györgyi Ferenc.

TANÜGY.

Tanitógyűlés.

A csikvármegyei r. k. tanító-egyesület felcsiki fiökkörüléi évi április hó 26-án tartotta rendes tavaszi közgyűlését Karcfalván.

A gyűlést megelőzőleg Dr. Kászony Alajos helybeli plebános mondott szent misét; mely után az elemi népiskolában Horvát József és Gernald Anna odavolt tanító, illetve tanítónő tartották a szokásos mintatanításokat. Péter Sándor kóri elnök a gyűlést egy hazafias irányú s töle megszokott szép dialektussal előadott hosszú és tartalmas beszéddel nyitotta meg. Együttal javaslatot tett a patronázs csoportok községenkinti megalakítására is.

Az elnöki megnyitó után Lengyel Róbert kir. tanfelügyelő a majdnem minden nap megismétlődő példakkal világította meg a patronázsügyi szükségességét és lelkes szavakkal buzdította az egyesület minden tagját az ügy felkarolására és sürgős megoldására.

Zsögön Zoltán tan. közpö-intézeti tanár, ugysis mint a csikvármegyei r. k. tanító-egyesület elnöke és a gyermekvédelem lelkes vezére készséggel ajánlották a patronázs-csoportok községenkinti megalakításához szükséges utasítások megadására. Az egyes községek tanfésztületei készséggel jelentették be a patronázs egyesületbe való beletűsüket és vállalták a községenkinti patronázs-csoportok megalakítását.

A tanítások biraltáboló kifolyó módszeres vita és a mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után Paláncz Sándor tanító a mérlezes eredetéről és fellelődéséről tartott szép felolvasást.

Hosszas vita tárgyát képezte a fiökkör tisztviselőinek lemondása és az új tisztikar megválasztása. A lemondott Péter Sándor helyett elnöknek Pálosi Géza Csikmadarasi-, alelnöknek Paláncz Sándor jénőfalvi-, jegyzőnek Hajnó Pál madarasi-, másodjegyző és könyvtárosnak Horvát József karcfalvi tanítók választották meg.

Buzás János tanító, mint a szövetségi gyűlésre kiküldött előadó beszámolója és Lukács Vilmos plebános azzan lényegesebb indítványa után, hogy a gör. kath. tanítók is ez egyesületbe osztassanak be, a gyűlés d. u. 2 órákor véget ért.

A gyűlést közös ebéd követte.

— **Felvétel a csikszeredei közs. polg. leányiskolával kapcsolatos internatusba.** — A V. K. M. 17444—1912. sz. a. jóváhagyott szabályzat értelmében a 20 tanulóra berendezett internatus célja elsősorban a vidéki intelligens csikvármegyei székely szülők leányait egészségesen elhelyezni, a növendékeket szakavatott vezetés mellett felügyelettel és szeretettel párosult nevelésben részesíteni, hogy azok hazafias, vallásos, művelti, kötelességűdó, házas magyar nőkké váljanak. Az internatusban a lakást, fűtést, világítást és nevelést a növendékek ingyen élvezik, az élelmezés költségeit — egy iskolai évre 360 koronát, mely összeg 30 koronás havi előleges részletekben fizetendő — a szülők hordozzák. A felvételért folyamodó tanulók kötelesek bélyegtelen írásbeli kérésüket születési, iskolai bizonyítvánnyal felszerelve, minden tanév végén, de legkésőbb július hó 3-ig a csikszeredei községi polgari leányiskola igazgatóságához benyújtani. A benyújtott kéréseket az iskola tanfésztülete július hó első felében elbírálja. Az így esközött felvételek jóváhagyás végett a magánjavak igazgató-tanácsához terjesztetnek föl. A felvételnél az internatus régi kifogástalan magaviseletű, szorgalmú és előhaladást tanusító tanulók előnyben részesülnek. Az internatusba felvett tanulókat egészségi szempontból a tanév elején az intézeti orvos megvizsgálja. Bentlakók csakis teljesen ép és egészséges tanulók lehetnek. — A felvett tanulók hat hétre terjedő használati idő szerint minden szükséges felhőneművel és ezen kívül minden időszaknak megfelelő felső ruházattal ellátandók. Minden tanuló külön agyat, cjeji szekrényt, ruhaszekrényt, dolgozóasztalt, szeket és könyvtartó fiókot nyer. Az ágyakban csak ágyszerítő levet, agymentáról a tanulók maguk tartoznak gondoskodni. Minden érték és pénzküldemény, tehát a tanulók zsebpénze is, az internatusi nevelő-tanítónő címére küldendő.

— **A közoktatás egységessége.** Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter az egyházi lőhatóságokhoz és valamennyi iskolai lőhatósághoz körrendeletet intézett, amelyben a közoktatás első- és középfokú intézeteinek egységes munkálkodásáról így nyilatkozik: — Az oktatás és nemzetnevelés érdeke egyaránt kívánatosá teszi, hogy a közpiskolai tanárság folyton figyelemmel kísérje azt is, a mi a növendékek tudását és lelkiéletét megalapozó iskolában, az elemi népiskolákban történik, hogy így a közoktatás egyes fokozatai kölcsönös érdeklődéssel, egymás nemestőrekvéseit ismervé, egymást nem öletszerden, hanem rendszeresen támogatva külön-külön és együttesen közreműködjenek abban, amit hivatali elődeim a tantervben ideális célként rég kitűztek, hogy ugyanis közoktatásunkat az elemi iskolától kezdve a főiskoláig az egységesség szelleme hassa át.

A népiskola és közpiskola kapcsolatának elősegítése céljából a miniszter elrendelte, hogy a miniszterium szerkesztésében megjelenő Néptanítók Lapját hivatalból újra küldjék meg a hazai közpiskoláknak. Ily módon a közpiskolai tanárság értesülhet a népoktatás és nevelés fejlesztésére irányuló törekvésekről, e téren felmerülő eszmékről és az életbelepetett újabb vívmányokról...

Annál örömeesebb jegyezzük ide e sorokat, mert lapunk e nagyjelentőségű gondolatnak keletkezése óta letéteményese s kivált Tanügyi lőhatóságunk bizalommal emlékeznek rá, hogy e szellem-sugalla cikket tanári s tanítói tollakból egyaránt hozott és fog hozni.

HIREK

— **Előléptetés.** Korúdy Péter dr. kanonokot, vármegyénk szülöttét, Majláth gróf erdélyi püskök az eszperesi kanonoki székre léptette elő.

— **Államvizsga.** Kovács Árpád közgazgatási gyakorok az államtudományi államvizsgát a kolozsvári Ferenc József tudomány-egyetemen sikerrel kiállotta.

— **Az új vonatok fogadása.** Csikszeredá város polgármestere más érkekkel együtt május hó 1-én fogadta a Gyimesből érkező vonatokat s a vonatszemeleyzetet szives fogadásban és megvendégelésben részesítette. Felszeghy Ferenc üzletvezetőt és Leicht János városunk szülöttét, mint helyettes üzletvezetőt halatáviratban üdvözölte.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Csikvármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi rendes közgyűlést május hó utolsó felében tartja meg.

— **A honvédség köréből.** A hoveldelmi miniszter Mártonffy Béla brassói 24. honvéd gyalogezredbeli tartalékos gazdasági tiszthelyettest május 1-vel gazdasági tiszthelyetessé nevezte ki.

— **Az országos vásár** 2-án folyt le városunkba s meglátszott rajta a nyomozató pénztelenség. Kereslet, kínálat egyaránt szűkök volt.

— **A csikszeredei halásztársaság** az általmtól kapott 100 ezer drb. fogas süllő-ikrát, melyet kihelyezett volt a Pallószékre, megvizsgálta s kaptalalta: mind kikelt A földmives iskolával kapcsolatos halköltőházba elhelyezett 20 ezer drb. sebes pisztrángból 18 ezer drb. kikelt — már 6 cm. nagyok — a 100 ezer drb. szivárványos pisztráng pedig mind kikelt. Május 5-én logják a palatokba kitenni.

— **A Székely Szövetség nagygyűlése** Előpatakon lesz. A budapesti székely asztaltársaság közli, hogy a Székely Szövetség nagygyűlése ebben az évben előpatakon lesz.

— **A dírtöri járásbíroság ügye.** Május havában Ditrő és Gyergyóremete községek küldöttsége jelenik meg Budapesten a miniszterelnök, igazságügyminiszter és Tisza István gróf előtt, hogy Ditróban járásbíroság felállítását kérelmezzék.

— **Osztály- és érettségi vizsga.** A helybeli r. k. főgimnázium VIII. osztályos növendékei az osztályvizsgálatot május hó 7-én, az érettségi írásbelit 15., 16., 17-én, a szóbelit június hó 2-án állják ki. A tankerületi főigazgató helyett a szóbeli érettségén elnöklesre Berkes Ottó premontrai kanonok, a keszthelyi premontrai kath. főgimnázium igazgatója van kiküldve. Az erd. róm. kath. statust — értesülésünk szerint — Fejér Sándor alispán képviseli. A külön hitnancrétiségi, melyen Bálint Lajos főesperes elnököl, i. hó 9-én lesz.

— **A vármegyei tisztviselők drágasági pótléka.** Csikvármegye törvényhatósági bizottsága 1912. évre azoknak a tisztviselőeknek, kiket az új illetmény-rendezési törvény semmieleve előmenetelben nem részesített, magánjavainak terhére 20 százalékos drágasági pótlékokt szavazott meg. Ezt a határozatot hosszvas várakozás után most hagyta jóvá a vallás- és közoktatásügyi miniszter, mint a vármegyei magánjavak vagyonszférelügyi lőhatóság.

— **Kolerajárvány Szerbiában.** A hónap óta tartó balkáni háborút, mint ez minden háborúban történni szokott, járványos betegségek fejezik be. A harcrtól visszatérő szerb csapatok közt is kültött a kolera, melyet egy katonai kórházban konstataáltak először. A szerb kormány kötelességszerűleg értesítette erről a többi állam, köztük első sorban Magyarország kormányát, hogy a szükséges intézkedések megtétezők legyenek.

— **Halálozás** Csikszeredei Szopos Balázs birtokos folyó évi április 30-án 66 éves korában elhalt. Temetése május 2-án d. u. 4 órákor volt nagy részvét mellett. Az elhunyat nagyszámu rokonsága gyászolja.

— **Házasság.** Bacsoni Károly honvéd-örmeister e hó 3-án tartja esküvőjét Bors Mariska áll. elemi iskolai tanítónővel.

— **Hirdetmény.** Eltérőleg a folyó hó 12-én kelt hirdetményre foglaltakról a Kászonyjakabfalván működött és ideiglenesen beszüntetett postai ügynökség kézbesítő kerületébe tartozó Kászonyfűrdő telep és Kászonyjakabfalva község — az érdekeltség kérdéséhez képest — folyó évi május hó 1-től ideiglenesen a kászonyaltiz postahivatal forgalmi körébe osztják be.

— **Nem szavaznak Malláth püsköp utódjára.** A kezdi—orbai eszpereskerületi papság a napokban Kézdivásárhelyt tartott koronagyűlésen előállt a segédpüsköpre szavazástól, mert állásfoglalásukat fontos kérdésekben felsőbb helyen eddig sem honorálták s nem akarnak most is hasonló sorsban részesülni. Érdekes, hogy más kerületekben is felér lapzái szavaztak, nyilván azért, mert sejtik, hogy valaki már ki van szemelve a püsköpi székre s ohajlásuk nyilvánításával nem akarnak előre elintézeteket szítani.

— **Hajnalba az utcán.** Az egyik pesti utcán a héten embergyűrű közepén, száz kandi szem láttára egy új honpolgár került a napvilágra, amely akkor

küldte első sugarát a keleti égről. Hívásra megjelentek a mentők, akik az anyát, Lukács Mária székely cselédeányt és az újszülöttet elvitték a kórházba. És hány székely léány esik meg ott az idegenben. És hány boldogtalanodik el. Itthon pedig cselédet kapni egyszerűen nem lehet.

— **Városi közigyelés.** Csikszereza város képviselőtestülete május hó 6-án d. e. 9 órától kezdődőleg, a városi háza tanácskozási termében tartja rendes tavaszi közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. A polgármester évi jelentése. 2. Elnöki, tanácsai előterjesztések, bejelentések. 3. A eszkiszerezi honvédlaktanya-építési ügye. 4. Házbertilítési szabályrendelet. 5. A szabályrendelet tervezet a házi szeméti kihordásáról. 6. A tisztelőstület 1913 évi költségvetése. 7. Az 1912. évi gyámpenztári számadás. 8. A városi közevetvám-szedés ügye. 9. A rendőrség részére adott 2000 korona segély felosztása. 10. A tisztelőstület kérés a karmester évi díjazásának megállapítása tárgyában. 11. A m. kir. földművelésügyi miniszter urnak 42226. számú leiratu a városi kertezett ügyben. 12. Lacher Gyula és társainak ajánlata utcanyitás ügyében. 13. A város új szervezési szabályrendelete. 14. A város 1913. évi költségvetése. 15. A városi nyugalmap szabályrendeletnek az 1912. évi LVIII. t. c. értelmében történő át dolgozása. 16. A helybeli kir. törvényszék, mint teleknyomvi hatóságnak 1376—1913. évi szám alatt a eszkiszerezi tagosítás következtében megtartott bírtok tisztázásról szóló hirdetmény — F. hirdetés. 17. Adás-veteli és munkateljesítési szerződések. 18. Különböző kérések és sírúgások. 19. Indítványok.

— **A „Pesti Hírlap” munkatársainak meggyanúsítása.** A Posta Frigyes szerkesztésében megjelenő „Rendkívüli Újság” Schmittel József, Porzolt Kálmán, Csérgő Hugó, Katona Béla, Gellért Oszkár és Kabos Ede személyében megnevezte azokat az újságírókat, a kiket a kormány a tulajdonosok háta mögött állítólag megvesztegetett. Ezek az újságírók valamennyien sajtópárti indítottak a „Rendkívüli Újság” ellen s azoknál felszólították a kormány tagjait, — hogy a lehető legnagyobb nyilvánossággal erősítsék, vagy cáfolják meg a vádat.

— **Alkoholmentes otthon.** Nagy munkára vállalkozott az Alkoholellenes Egyesületek Országos ligája s a Független Good-Templer Rend, amikor meg akarja teremteni Budapesten az „Alkoholmentes Otthon”-t. Azoknak az elemeknek, akiket az anti-alkoholisták nagy fáradozások után az absztinens életnek megnyernek, a kocsmá szórakozása s az alkohol adta élvezetek helyébe kultur szórakozást és kulturévezteket kell nyújtani. A tervezett „Alkoholmentes Otthon” minden este ingyenesen nyújtana látogatóinak előadásokat, zenét és más fajtájú szellemi élvezeteket. Minden emberbarát figyelmére számítanak a tervezett intézmény, amellynek pártoló tagsági díja 100 korona. Felvilágosítással szolgál az érdeklődőknek az Alkohol-ellenes Egyesületek Országos ligája (Budapest, VI. Teréz-körút 40.)

— **Nincs többé adókönyvecske.** — Az új adó-törvény szerint a kerületi előjárások adószámviteli osztályai által eddig használt adókönyvecskék megszűnnek. A tanács elhatározta, hogy a törvénynek ezt a rendelkezését fogantatja és intézkedik, hogy ezentúl megfelelő nyugtákat állítsanak ki az adófizetők részére. Főelőleges bővelben magyarizunk, hogy az új rendszer nem lesz éppen az adófizetők javára, mert a könyvecskét még csak megörizték valahogy, de hogy a nyugták többnyire el fognak kallódni, az valószínű.

— **Sepsiszentgyörgyön** az év végén meglehetősen tisztújítás alkalmából Vajna Miklóst jelölte a háromszéki munkapárt már jóelőre az alispáni székbe.

— **A köztársasági párt** megalakulását a szomszéd Háromszék megyében április 26-án akarják megalkotni, de felső irányítás után a rendőrkapitány nem engedélyezte — törvénytelenn — az erre tervezett gyűlést. Erről Sepsiszentgyörgyről jelentik: Háromszék vármegye törvényhatósági bizottságának több tagja elhatározta, hogy a vármegyei közgyűlés után megalkotja a háromszék megyei köztársasági pártot. Rendkívül nagy érdeklődés kísérte e mozgalmat, báró Szentkereszthy Béla főispán szigorú meghagyását kapott a helygyűlési elnöktől a köztársasági mozgalom eljöttására. A köztársaságiak nevében dr. Szacsny Gyula törvényhatósági bizottsági tag jelentette be az alakuló gyűlés megtartását. A rendőrkapitány a főispán utasítására nem vette tudomásul a bejelentést, a köztársaságiak ennek dacára még akarták tartani a gyűlést, de a rendőrkapitány karhatalommal szétoszlatta. A köztársaságiak a betiltó végzést megfélebbizték.

— **Székely Iparos Ifjak.** Akik a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara után nyertek annak idején elhelyezést és most önálló mesterek vagy ipari alkalmazásban levő munkások a Kamarának levelező-lapon adnak hírt magukról, hogy nyilvántartásba vétésének

TÁRKASÁGOK.

— **Május** a gyönyörű, a főnépséges május itt van, megérkezett, bekopogott hozzánk enyhe sugarakkal, csodaszép kék éggel. Május, ez a hónapok hónapja. A cseresznyefavirágos, várta május meseleje. — A szerelmes, örök május... Oh milyen jól esik a fülnek ezen a reggelen még a hamis muzsika is! Va-lami bővös illat löpődik be a szivekbe. És megreszket melegen, lágyan, ott bennünk is a hur amikor a rezes fúzóltó banda végignyomul az utcán s mi legszébb álmlunkból ébredünk a legszebb álomra: május örök-szép, madaralós reggelére... Légy időződéllel a reggel, igéreted, nekizöldültelek reggelre! Maradj velünk soká májusi jókedv, májusi hangulat!

X panaszá Y-hoz. Por, por, por s ezerszer is por van ebben a városban oly éktelen és elviselhetetlen, hogy nem nevezünk bolondságnak, ha valaki odát zengene a májusi gyönyörű napfényben a sárról, mondván: jövel te lucskos megszabadítónk e veszekedett felhő fergetegetől, mely nemcsak a cipőnket támadja meg s a nadrágot s szoknyánkat térdig, de orrunk, szemünk, szájunk, felső és alsó-kabátunk, látsó és eltitós, külső és belső részünk, tüdők, májünk és veséknek meglik vele oly rettenetesen, hogy ember legyen, aki Zsögödfürdő nélkül megszabadul tőle.

Csak egy a bökkenő.

A sárról megint és még nagyobb por lesz. Mert folyhat itt nálunk akár dunaműdjára ez a sárgás váladéka a rosszul kövezt útának, ments isten, hogy szíjjel kapharjék bár a forgalmasabb utcákról. — Mintha csak az útkaparók házipari tanfolyanra, vagy kukutyinba kapnyel forogni volnának berendelve, a vagy talán épséggel zabot hegyeznének.

Nem is tudjuk jóformán, mire tartozik a dolog, de kérjük elejét, sziveskedjék valamelyes uton intézkedni, mert különben ahajt megfulladunk az uton, Csikszereza rendezett tanácsú város sok szegény járókelőtől felve-irtözva tisztelt utjan.

Lili, Rózsi, Erzi...

A keresztneven való szólításról meneszt üzenetet egyik napon az öreg Vulpes egy győri tizenhétéves kis lányt, aki is nem bizonyos benne: nincs-e kivétel vala abban, ha őket a fiatalberek Margit, Mariska, Lilike, Kata, Erzi stb. szólítják. Hát persze a vén róka a csipkedő marad és ártatlan kérdésben is s végül is oda jukad ki:

„Minden ügy jó és ügy helyes, a hogy a megállapodott, érett, komoly és tisztés közvélemény megállapodik benne. Ahol az a szokás és az a törvény, hogy mindenkit méltóságos urnak kel szólítan, ott a méltóságos cím a helyes. Ahol kezdek egymast az emberek, ott kend titulus jár ki mindenkinek. A közcsók épp ügy jelenthet tiszteletet és hódolatot, mint a hogy jelenthetne haragot és összevesztést is. Megállapodás, szokás dologja az ilyen”.

Persze, nem titkolja el azt sem, hogy e szólítás bizalmaskodásra vezet.

»Maradjunk a kisasszonnyal, — zárja be a szót — kisasszony. Mégis csak ügy jobb».

Eszembe jut itt egy nyelvész egyetemi professzornak éktelen kirohánása a csunya „nagyadólás” s egyéb „odolás—dölés — ellen, aki szintén kimultatta komolyabb alapon is, milyen szép a „kisasszony” szólítás a magyaros régi „nagyasszony” ellentétéként. És mégis, mégis...

Érthetnek ebből azok is, akiknek nem szól. Mert hát így vagyunk a köszöntési módokkal is.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Válasz Csibi Alajos szeszmerőnek.*

A dítről közbirtokosság választmányától

Tekintele Szerkesztő Ur!

Hazafias tisztelettel kerjük, az alábbi sorokat b. aljában (a közönség köréből című rovatban) közölni méltóztatassék. Nincs semmi különösebb dologról szó. Egy kevés harcolás foly a közbirtokosság és közkereseti társaság illetve ennek — mint itten mondani szoktuk — pár jóembere között, kik nem közkereseti tagok. Ugy 1500 hold közbirtokossági erdő a közkereseti társaság bírtoknyáján tévelyedtett volt s most térongeti háza a bírtokosság. Aztán Márton Tanács — olvasni nem tudó, volt szeszmerő polgártársunk. a „Székelység” e lap 9. számában a nevét pallónak engedte át, hátha a hazafelé közlő közalap erdőügye más irányba venne az utat. A palló azonban rozoga, rothadt volt, lerokadt a eafólt sulya alatt. Nem volt igaz, amit írtak Márton T. neve fűlé, és a gőbő polgár-

* E rovat alatt közlétekért nem vállal felelősséget a szerk. E cikknek bár más lapban már megjelent, rávonalkozó szerk. üzenetünk után ismételt kérésre adunk helyet. Szerk.

társunk a hasát fogja kacagásában. A közbirtokosság pedig örvendez, hogy alkalom nyílt válaszbán a bírtokosság igaz ügyének bővel megvilágítására. Nagy harag nincs, csak fojtattuk itt, mi lön egy-egy tag idegen hazának épít hidat, midőn a 192 % os pótdó vízén nem képes áthalolni a dítről közönség.

A közkereseti társaság egy másik jó ombere Csibi Alajos szeszmerő polgártársunk, ugyancsak a „Székelység” lap 10. számában írt cikket. Ez már nem olyan mosolygós arculat, mint az előbbi, sőt dühös. Mond nyugot és meresztet, csak nincs magja. A tények fejét hátulról fucsarintja s ugy mutatja be, ami egészen masképét mutat. Ha visszafordítjuk, mindjárt látható tiszta valóságában az igazság.

Igy pl. vagy tudatlanság vagy merő rágalmazás cikkiről azon állítas, mintha az 1909. évi január 15-én tartott bírtokossági közgyűlésnek határozata alapján valamely társaság előre fizettetett volna ki, mert a határozat tárgyatlanulá vált. Hanem igen, olyan közgyűlési határozat alapján, mely vármegyei számvétségileg is szabályszeretlen rendben levőnek találattott. Nyílt közgyűlési, meg nem föllebbezett, egyhangulag hozott határozat, kihirdetés, nyílt olaszmulás, tehát szabályszerű eljárás mellett nem titkos ügy.

Cikkiről egy egész évvel és egy igazsággal késett meg.

Hogy a közbirtokosság tisztességgel kívánt lenni a bírtokossági jegyző, Józsa Sándor küzdelme iránt s erőt adott a további közgyűli küzdelemhez, ez természetesen és övédelmi intézkedése a bírtokosságnak, mely-hez joga van, sőt kötelezése, hiszen a közkereseti társaság elég erős, s mégis imo vannak tagságon kívül álló önnökei is. Nevezett is tisztoséggal állta meg pokoli támadások közepett a bírtokosság érdekében a tüzet, a megnevezett Oroszlókk erdő ügyénél is, és nem egy esetben folyt be döntőleg annak megmenetési ügyében.

Sőt az utóbbi időben egy banda lába alól húzatta ki a talajt, mely a megnyert Oroszlókk erdő arányrészeinek összevásárolására alakult. Csak így volt megmenhető a perrel megnyert, egy millió koronára becsült erdő. Az intézkedés ellen is nyíltan jelezte Cs. A. a föllebbezés. Nem esuda tehát, ha notán ismeretlen mellékerdekek szövevény, dühöség, harag fejlednek nemelyeknél. Közvetlen az ilyen közérdek védelmi ügyeknél rendes föllebbező levén — mint cikkében elárulta — látják és megismertek az igazi helyzetet, a bírtokosság jogos övédelmi harcát a régi rendszer ellen a vármegyénél is. Bár értenek meg már valahára teljesen!

Rágalmazás Cs. A. azon állítás is, mintha a válsztmány intézkedést tett volna arra, hogy bárki is a felszólalásban akadályoztassék a közgyűlésen, vagy barnakédesre tervet szőtt volna, — jelekkol. Ugyan miért lett volna erre szükség? Hiszen Cs. A. és alig pár érdekártását kivéve — az összes bírtokosok egy értelemmel voltak és vannak. Öntöl csak nem félnek, hogy esatárlancot formáljanak! Ön, látja, tódít!

A főszoigabíró elnöklote abb teltruar 26-án tartott közgyűlésen a legkomolyabb férfias magatartással folyt a tárgyalás s egy kis vihar épen azért tört ki, mert önök és társának címűk felszólalásból a közbirtokossággal ellentetes mellékerdekek szolgáltatát vette volna észre a közönség. Sőt alaptalanul megtámadták a választmányt és vezetését, mit a gyűlés egyhangulag visszautasított s a határozati utasításokat s a válsztmány intézkedéseit újból megerősítette.

Kötelet elő ha hiba volna!

Mesáros Alajos bírtokossági elnök a Csibi Alajos és társa támadására föllívta illetőket, hogy amint jól esik csak támadjuk az elhűségeit és választmányt, kötelet is van készen, s ha a határozatoktól, szabálytól elterest találnak, tessék használni a kötelet.

Zavart csinálnak s másra fogják.

Önök tehát Cs. A. és társa kibeszélhették magukat s éppen az a baj, hogy többesket beszéltek, mint kellett volna. Önöknek Cs. A. még a támadásai kézzel is finomul adatott tudtukra, hogy az ön és társa támadásától nem félnek jóakarukat ilyen irányban nem kívánja a dítről közönség.

Józsa Sándor bírtokossági jegyző pedig éppen a legműveltebb nyugodtsággal köszöntet föjozte ki a felszólalóknak, tehát önök és 2 társának, hogy a közvagyont ilyen hazafias keszösgéppel védeni kívánják és bizva a kifejezett nemcs szándékok öszintéségében, arra kérte, s vele együtt a gyűlés is önököt, hogy mután egyelbitt beigazolás szerint hiba nincs: segítségnek megmeneteni az 1500 hold közalapot — melynél egyik felszólaló alpos és emelőfoga sokat tehet s Isten is megálja érte. Erre más ígéretet nem tettek...

Nem más, hanem önök, s különösen Cs. Alajos volt dühös, és midőn ön mintegy 500 jelenlevő bírtokossal szemben szenvedélytől dühösen nem illendő kifejezéseket kezdett használni, a gyűlés mint egy ember követelte, hogy távozzanak a gyűléstől, nehogy tetlegességet provokáljanak. Tehát nagyon tisztos-

gesen járt el önkkel a gyűlés, amidőn tulságosan is meghallgatta s aztán mint provokálókat szabályszerint távozásra csak felhívta. A vihart tehát őn és társai teremték. Az önök távozásra után ismét csendben folyt a tárgyalás.

„Valaki ugatott.”

Midőn ön Cs. A. mérgeosen hirdette, hogy ön itt Ditróban született, egy roketos hang csupán annyit jegyzett meg: azt már tudjuk és cserézzük mondás nélkül is. És ön ráfogja, hogy egy birtokos ugatott, t. i. gonyolta volna, pedig csupán igazolta önt.

Alkohol-ellenes vádak

Hanem tessék csak ide figyelni!
Megállapítja cikkéző, hogy a 40—65 éves választmányi tagok fiatalok, vagyis gyerekek, s Józsa Sándor birtokossági jegyzőnek jutalmat azért szavaztattak meg, mert mézzel, gyümölcsrel megvesztegette, legyümölcsözte őket.

Ez már pompás! Nagy haladás. Örvendezhet Szabó György esperes ur, a munkája itt is látszik. Ezelőtt némelyek szerint szeszrel vesztegettek, ma gyümölcsrel, boglyóval, bombóccal. Tehát egezen alkoholelősenesen megval a dolog. Cs. A. a vesztegetésről beszél. Így látszik tüközött e téren. A birtokossági választmánynál s vezetőségnél ilyen tudomány nincs felfedezve. Próbálja meg cikkéző, vajjon képes volna-e vesztegetni!

Cikkéző a 40—65 éves választmányi tagokat nagyon fiataloknak cikkezti, tehát szépen, fiatalosan néznek ki. S mivel valamennyi józan életű a választmányban és vezetőségben, igaznak bizonyult, hogy a nem szeszrel jó hatással van az emberre. Józsa czzsal nem is szoktak bolond dolgokat elkövetni. Cs. A. sok szesz mellett jár s már is sokat bolondoskodik.

Fordítsuk szembe Cs. A. nyaktékert képét:

Tény, hogy Józsa Jándor birtokossági jegyző, mint tanító, midőn szük volt a faiskola kert az egész községben összeszedette (most is szedeti) a gyümölcs magvakat a tanulókkal; bevezető oktatás után a szülői házaknál a gyerekekkel előtettette stb.

E mellett övenként öszsal a nagyobb tanuló fiukkal szüretelteti le kertjében a gyümölcsöt s akkor tényleges gyakorlati alapon oktatja ki őket a helyes gyümölcsfeldolgozásra, olrakásra, gondozásra stb. s jutalmul mindig kapnak gyümölcsöt a fiuk, így betegok, szegények stb. Emellett oktatja a fiatalokat és gazdákat s nagyobb tanulókat a kaptáros méhészkedésre, a tanuló mézpergetéskor itt is nem bocsátatnak el fiatal édesesség nélkül. Szegényok, betegek részére is kérnek néha ilyenkor.

Tehát tanítói működésével közvetve voltaképpen juttat mézot és gyümölcsöt Józsa S. ur a gazdáknak. És Cs. A. vesztegetésnek hirdeti!

Nem sirül le arcájának bőre szegénylőlehen Cs.!? Tudja mit Cs. A. pakolja föl a vesztegetést stb. tartalmazó cikkét és vigye el személyesen Nagyszabonban az elborultak házába, hátha ott akad valaki, aki szeszölés nélkül is elhisi a miket ön cikkében irt.

Nemhogy bizalmat, támogatást kellett volna Józsa Sándor birtokossági jegyző vásároljon, hanem éppen akarata és tiltakozása ellenére püspöki kényszerítéssel hoztuk ki a hazából, hogy birtokossági jegyző legyen, mert az anyagi romlások uttővesztőjében benne öszspontosult a közönség bizalma és reménye.

Es Csibi A. cikkéző az ellen is följárt a püspöki hivatalhoz annak idején, ahol már ismervén a mellék ügyeket, el lett utasítva.

Nem a választmányi vette pártfogásába a birtokos-

sági jegyzőt, hanem a közgyűlés utasítását csak végrohajtotta a választmány, hogy legyen kedve és ereje a harcoláshoz öök ellen — a közbirtokosság, illetve nyolcezer lelek javára.

Emlékszik-e Cs. A. ha az ön erőltetett tanácsára, jegyzőkönyvre felvétellett, felelősséggel való ijesztegetésre a kiogvezést Urmáncy Jánossal a birtokosság megköti vala az Oroszbiikk megnyert ördő ügyében: ma abból 400.000 kor. (négysszázezer kor.) kára volna a közbirtokosságnak. És meg is lett volna, ha a birtokossági jegyző megállapított tervo szerint László István ur a gyűlés végéig nem folytatta volna a tiltakozást a kiegyezés ellen, melyhez Kovács Alajos Tamásó is csatlakozott. Miért nem védelmezte ezt is!?

Nem jó kecskére bizon a kőposztát.

Hogy a választmány intézkedett volna, nehogy abba vagy a vezetőségbe csoportosított vétsékek be, ez is ráfogás annál is inkább, mert képviselve van ott csoportosult is nem egy. De utővegre azt választja a gyűlés, akiben megbizik és megbizhatik.

Hanem igenis van olyan javaslat, hogy a választmányba s vezetőségbe olyanok nem választhatók, akik a birtokossággal szemben alperesok, ellentétes érdekek, érdektársak, ügynökök, vagy alperesekkel közeli rokonok. De hát ez törvényes és természetes övintőzkedés. Egy gazda sem bocsáthat be özzött kőposztas kertjébe kecskéket.

Hogy cikkéző bizalmával nem kívánta megtisztelni a gyűlést, ebbe bele kell nyugodni legalább addig, míg az 1500 hold közalap ügye eldőli jőra. Egy ember két ayyergon nem illett ügyszerre.

Cs. A. nem érti, úgy látszik cikkéből, hogy a tisztviselőket díjazását — alakuló gyűlés terén — azért kellett megállapítani, és hogy a díjmegállapítás nemcsak a mostani, hanem a mindenkori vezetőség részére szól. Tehát az elcíkkezett medvo bőrére jelen és jövő reménykedők sorai ilhatnak még — akár önnel is.

Ön Cs. sokalja a díjakat. Az arányosítás után levén, ezonul már az arányjogsultság szerint lesz kiszolgáltatva minden jógelvélte és ez több munkával jár s ezt belátta a gyűlés. Más községben egyezer korona a díj, Ditróban 400 kor. tehát nagy a sporolás.

Ne fájjalja Cs. hogy határozat szerint 1—5 holdas gazdák már szavazhatnak s tiznel több szavazati joga senkinek sem lehet, mert:

Ördög bolyong Gyergyóban s különösen Ditróban, és csak így lehet a szingles jogcsopotosítók spekulációs veszedelmét elhárítani s megvédeni a magán és közérdekot.

Es most Cs. A. az ön cikkének tartalmát, az ön rágalmaít, hamis állításait ezonnel a leghatározottabb alakban visszautasítjuk, s önnel ezennel nyilvánosan bemlokára szegozzük.

Igazán csudálkozni lehet, hogy felnőtt ember oly sok valótansággal a nyilvánosság elé ki mer lépni. Nagy lehet az igaztottság Cs. A. és M. T. háta mögött, ahol a cikkek gyártódnak és mostoha apákkal elláttnak, ez kitetszik a hátul gombolós és a nyaka visszatekert furfangolt alaptalán vadakból és hamis alapu véleményekből.

De hiába! Isten is, a hosszú váró, megelégteli egyszer s bele szól az ügybe, hogy feltartóztatlanul kiderüljön az igazság, illetve a tisztán álló igazság kiszolgáltassék. Mert tudni kell, hogy itt nem személyek ellen foly a harc, hanem mindennek középpontja a közbirtokosság soha el nem adott 1500 hold közalap-erdőjének immár európai szintű skandalamos ügye.

Hogy cikkéző stb. szavára már nem hallgatnak a

ditrói birtokosok, ez természetesen, mert a Tinova ügy rombolása, az „ötkoronás” 180 holdnak a közkereseti társasághoz tévedése és visszakerülése, a nyolc szavatos községi tisztújítás, az 1500 hold pótdadó fedezeti közalapnak „öltévedése”, a 1929/0-os községi pótdadó terhe mellett stb. már öntudatra ébredett Ditró közönsége és belátása szerint akarja további sorsát intézni.

Még csak annyit jelentünk ki, hogy Cs. A. cikkét átadtuk ügyvédnek perelés végett.

Ditró, 1913. március hó 15.

A közbirtokosság választmánya.

Nyilttér. *)

2881—1913. B.

A marosvásárhelyi kir. törvényszék vádtanácsa, nyomtatvány útján elkövetett rágalmasz vétsége miatt terhelt Lakatos Pál és társai elleni bünygyben, Kovács Simon csikborzsovai lakos, főmagánvádló által a csikszeredai királyi törvényszék vizsgálóbirajához benyújtott s ide 2881—1913. B. szám alatt csatolt kérvény folytán 1913. április hó 19-én tartott zárt ülésben hozta a következő végzést:

A kir. törvényszék vádtanácsa ezen kérvény folytán Lakatos Pál, Péter István, Eröss Gyula, ifj. Eröss Balázs, id. Kovács Balázs, Kovács Pál, Sárig Péter, Vákár P. Artur és dr. Csedő András ellen nyomtatvány útján elkövetett rágalmasz vétsége miatt folyamatba tett bünygyet megszünteti és a további eljárást mellőzi.

Indokok: Miután főmagánvádló nevezettek ellen nyomtatvány útján elkövetett rágalmasz vétsége miatt emelt vádját visszavonta, s mint-hogy a további eljárásra alap nincs, ennek folytán az ügyet megszüntetni s a további eljárást a P. P. 268. §. 2. bek. alapján mellőzni kellett.

A marosvásárhelyi kir. törvényszék vádtanácsának 1913. évi április hó 10-én tartott üléséből. Gróf Lázár István s. k. a vádtanács elnöke, Staphány Elek s. k. előadó. A kiadvány hitelű: Zayzon kiadó.

Hogy miért történt ellenünk a vád visszavonás, azt gondolja ki más.

Lakatos Pál
és társai.

*) E rovat alatt közöltekert felelősséget nem vállal a Szerk.

Nagy üvegraktár

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, az igen tisztelt házi asszonyokat, hogy a gyümölcs elrakási idényre nagy üvegraktárt rendeztem be és ott kapható mindenemű dunsztos, befőttes, ugorkás, ugy szintén ezekben a fajtákban légmentesen zárófedéllel is kaphatók. Nagy választékot tartok még szép kerti golyókban is minden színben.

Tisztelettel:

Pototzky Andor.

KIADÓ

üzlethelyiség és lakás

Gál József takarékpénztári igazgató tulajdonát képező s a Kossuth L.-u. 6. szám alatt fekvő emeletes kőház, melyben most

Niszel Fiverek cég üzlete van

folyó évi 1913. évi október hó 1-ére üzlethelyiséggel, lakással és az öszszes mellékkeliséggel együtt kiadó.

Legfinomabb — elszakíthatlan, francia „Mimi” férfi gummi-övszer, 1 tucat 2 kor. 50 fill. 2 tucat 4 kor. 50 fill. 3 tucat 6 kor. Portó 30 fillér. — „HEZ” illatszertár Budapest, VIII. Lozonci-utca 13. sz. — Díszkrét szétküldés.

PARFUMERIE „H.E.Z.” ILLATSZERTÁR

Háztartási, kozmetikai, kötszerészeti cikkek nagyraktára, nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Lozonci-u. 13

Reklámunk óriási eredménye — újabb reklámakcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb előnyöket biztosítottunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

- 1 csoport 2 korona 50 fill. (19 drb.)
- 1 drb. üvegtégely francia arc- és kézilőmitó
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban)
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
- 1 könyv (60 lap) angol powderpapír
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel)
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
- 1 üveg valódi Johanni Maria Farina kölnivíz
- 10 drb. szekrény-, ruhailátosító (francia Sachet-lap)

Összesen 16 darab 2 kor. 50 fill. Portó 50 fillér. Szállításkor naponta eszközöltötnék utánvétel mellett. Négy koronán aluli megrendeléseknél portomegtakarítás céljából celszerű a pénz előre beküldeni (johet bélyegeken is), így a portó 50 fill. utánvételes szállítással 84 fill. Csomagolási költséget nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőnket kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

Mama legjobb és legolcsóbb sörök csak a

sörgyárban

kaphatók. — Gyártelep és Iroda:

Gál Ferenc

— gözsörgyára Csikszeredán. Telefonszám 36. —

Madártani állomás Zsögödön.

Elváltaja magyarhoni madár és tojásgyűjtőmennyek, vagy egyes darabok meghatározását, madarnak szakszerű, természetihl kitőmését.

Megnyílt: 1912. évi október hó 1-én.

SZEMERE LÁSZLÓ

a zsögödi Madártani Állomás tulajdonosa.

Kawa-Santal-Kapszulák kettő szer nyugtató hatású, karkó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás.
1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. — Orvosilag ajánlva. 1 üveg 1.60 ehhez egy focskendő férfiaknak, vagy nőknek 1 korona 50 fill. — Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmúlhatatlan határu testszaggatás-soknál, rouma-, csusz-, fej-, fogfájás-nál és bőrvizketegségnél. 1 próba üvege 40 fl, 1 nagy üveg 1 K 50 fl.

Skribanek K. M. gyógyszerháza a Kereszthez
Temesvár, Erzsébetváros. XIV. Hunyadi-ut 30.
Viszont elárúsítók jól fizetve.

Cigányprimás!

Király Ernő mulat

ez a címe a legújabb rendkívüli sikeres humoros gramofon hanglemezek

Azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sírni“, „Futóbolond“, „Teme-tés volt a faluban“ stb. Darabja 2.50 fill. — E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül csakis

Wagner Hangszerkirálynál

kaphatók. — Budapest, József-körút 15. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legelősb-ban javít! Kérjen ingyen fényképes árjegyzéket. — Lemez csere.

Óvás! — Figyelem a „VÁGNER“ névre és 15 házszámra.

BUTOR

dacára a rossz pénzviszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédlő, uriszoba, szalon, kastély, háló, szanatorium- és pénzió-berendezést

a legelőnyösebb fizetési

feltételek mellett szállíthatók. Kérjen ingyen prospektust. — Kroh lakás-berendező. Budapest, IV. Váci-utca 8/v. Nem bankhitel. |Váltó nem kell.

Cselédelhelyező-intézet

Csikszeredán, Főtéren.

Tudomására kívánja hozni a cselédkereső közönségnek, hogy leány- és férficseléd szükségletét nála bejelenteni szíveskedjek.

Teljes tisztelettel:

A Cselédközvetítő Intézője.

Olcsó Butor

Csikszereda, Rákóczi-utca 36. sz.

Ajánlja a butorvásárló n. é. közönségnek elsőrendű fa- és vasbutor-üzletet

Elsőrendű butorraktár!

Üzlet átvétel!

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Szvoboda Józseftől (Szultán-téle sarok-üzlet)

Női- és Férfi Divatáru-üzletet átvettem.

Raktáron tartok férfi-, női divatcikkeket, cipőket, függönyöket, a női és férfi-divat összes cikkeit a leggyyszerűbből a legkényesebb igényeknek megfelelően. Az olcsó árról és pontos kiszolgálásról meggyőződhet a n. é. közönség, ha vételkötelezettség nélkül is meglátogat.

Tisztelettel:

JAKAB GYULA.

Mátrai Ignác

órász, ékszerész- és gramofon-üzlete Csikszeredán.

Ajánlja dusan berendezett és legújabb szerkezetű

Inga- Zenit-, arany-, ezüst- és Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktárvalódi drágakövi ékszerekben.

A legújabb és legtekélyesebb, tisztá

Gramofonok- és lemezekből

szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznek árusítva.

Látszerészi cikkek nagy választékban.

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

„Styriai-Universal“

Kötőgépek

megmunkálnak finom és vastagszálu pamutot ugyanazon gépen.

Árjegyzék ingyen.

Készlet fizetésre is.

Képviselek kerestetnek Styria-kötőgépgyár, Graz, III.

HIRDETÉSEKET

olcsó ár mellett felvesz a kiadóhivatal.

POHARAS

Legjobb sör

a „Pilseni Ósforrás“

Egyedüli elárúsító hely:

Csikvármegye területén

CSIKSZEREDABAN

özvegy Nagy Istvánné Zoldfa-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint kapható.

Értesítés!

Tudomására hozom a n. é. helybeli és vidéki közönségnek, hogy raktárt tartok mindennemű

Cserépkályhák

Elvállalom mindennemű cserépkályha és takaréktűzhelyek felállítását, átalakítását és takarítását, továbbá fűrdőkádak és burkolatok kirakását fajenc porcellánból és minden szakmába vágó dolgokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölök. Vidékre is kellő felvilágosítást nyújtok. Értekezni lehet MICHNA REZSO és VEJE cégnél Csikszeredában.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

LUKÁCS FERENC,
cserépkályhás.

Halló!

Hová, hává Gabi barátom!?

Halló!

— Kérlek barátom, Te nem tudod, hogy sietve kell menni az új szolid, elegáns

Szekely Ö. cég férfidivat és készruha-üzletébe

Ott szoktam állandóan mindennemű férfidivat szükségletemet beszerezni, mert meggyőződtem arról, hogy a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesít, és mint új üzlet, mindennemű áru a legvalogatottabb és izléesesebb.

— No és te edes Zolikám mit cipelsz abban a csomagban?

— Énis éppen Székelyhez igyekszem ruháimat festés végett, gallér, kézelő és összes fehérneműimet vegytisztítás végett viszem oda.

— Hogy háá Székely festet és tisztított is?

— Miaz! Te nemis tudod, hogy ő képviseli a Hires KOVALD céget Budapestről, aki mindent befest és kitisztít. —

— Ez igazán helyes és okos dolog, gyérünk az üzletbe; ezentul énis Székely által logom ruháimat festetni és fehérneműimet tisztítás végett Kovald céghez küldetni.